DIGITALIATORS - Ψηφιακή αναβάθμιση για άτομα τρίτης ηλικίας, εστιασμένη στις καθημερινές απαραίτητες διαδικτυακές συναλλαγές τους, ειδικά μετά την πανδημία

Έργο

Desk Research Cyprus

Emphasys Centre

Εργο

№ BGKAADU

Co-funded by the European Union

DIGI TALIAT<>RS

Co-funded by the European Union

Πίνακας περιεχομένων

Περιεχόμενα

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΡΕΥΝΑ - Κύπρος.....**Error! Bookmark not defined.**

Τρέχουσα κατάσταση 3

Διαθέσιμα εκπαιδευτικά προγράμματα, εργαλεία και πόροι..... **Error! Bookmark not defined.**

Αναφορές.....**Error! Bookmark not defined.**

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Co-funded by the European Union

ΕΡΕΥΝΑ – Κύπρος

Τρέχουσα κατάσταση

Η τεχνολογία έχει γίνει θεμελιώδες στοιχείο της καθημερινής μας ζωής, ανεξάρτητα από την προέλευση, το φύλο ή την ηλικία. Επιτρέπει την άμεση και συνεχή επικοινωνία με ανθρώπους σε οποιοδήποτε μέρος του κόσμου, βοηθά στην εκμάθηση νέων δεξιοτήτων, βελτιώνει τη διαχείριση και την παροχή υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής φροντίδας για τους γηράσκοντες πληθυσμούς και πολλά άλλα. Ωστόσο, η πανδημία COVID-19 έδειξε ότι τα πλεονεκτήματα που μπορεί να φέρει η τεχνολογία και η ψηφιοποίηση στην κοινωνία δεν είναι για όλους. Πιο συγκεκριμένα, οι παλαιότερες γενιές αποκλείστηκαν ψηφιακά και εξακολουθούν να αποκλείονται αφού όλο και περισσότερες υπηρεσίες παρέχονται διαδικτυακά.

Τα άτομα τρίτης ηλικίας στην Κύπρο δεν αποτελούν εξαίρεση. Μάλιστα, παρατηρείται βελτίωση στο επίπεδο χρήσης ΤΠΕ στον κυπριακό πληθυσμό σε σχέση με το παρελθόν, αφού το 1998 μόνο το 10% περίπου χρησιμοποιούσε το διαδίκτυο ενώ το 2019 πάνω από το 80%. Όσον αφορά τα άτομα τρίτης ηλικίας, όπως φαίνεται στο παρακάτω διάγραμμα, περίπου το 65% των ατόμων ηλικίας 55 έως 64 ετών χρησιμοποιούν το διαδίκτυο σε εβδομαδιαία βάση, ενώ λιγότερο από το 60% των ατόμων ηλικίας 65 έως 74 ετών το κάνει. Σε σύγκριση με άλλες χώρες, φαίνεται ότι η Κύπρος βρίσκεται στην πραγματικότητα στη μέση μιας και υπάρχουν χώρες με χαμηλότερα ποσοστά (όπως Βουλγαρία, Κροατία, Ελλάδα) και υψηλότερα (Δανία, Ισλανδία, Η.Β.).

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Internet use on weekly basis by age, selected UNECE countries, 2020
(% of the respective age group)

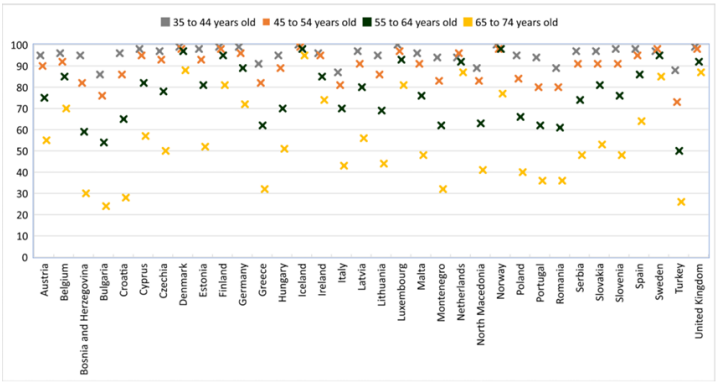

Source: Eurostat, ISOC_CI_IFP_FU (2021)

Επιπλέον, τα τελευταία 10 χρόνια, η κυπριακή κυβέρνηση έχει εξελιχθεί ψηφιακά αφού πολλές από τις υπηρεσίες της είναι πλέον online. Για παράδειγμα, η Αριάδνη είναι μια διαδικτυακή πύλη που προσφέρει πληροφορίες για την κατάσταση των αιτημάτων για διάφορους Κυβερνητικούς Οργανισμούς και κυβερνητικές διαδικασίες, επιτρέπει αιτήσεις συμμετοχής σε γραπτές εξετάσεις για κενές θέσεις της αστυνομίας και διαθέτει διάφορα Κυβερνητικά Πιστοποιητικά.

Ένα άλλο παράδειγμα ψηφιακού εκσυγχρονισμού της κυπριακής κυβέρνησης είναι το γεγονός ότι το Υπουργείο Υγείας κανόνισε, κατά τη διάρκεια του Covid-19, να κλείσουν διαδικτυακά ραντεβού για εμβολιασμούς, προκειμένου να αποφευχθούν οι κοινωνικές συγκεντρώσεις και να διευκολυνθεί η διαδικασία. Ωστόσο, αυτή η διαδικασία οδήγησε σε μεγάλα προβλήματα καθώς τα άτομα τρίτης ηλικίας, που ήταν από τις πρώτες ομάδες που εμβολιάστηκαν, δεν ήταν ψηφιακά εξοπλισμένα ούτε άνετα για να κλείσουν το ραντεβού τους μέσω Διαδικτύου. Τα παιδιά ή οι συγγενείς τους που αισθάνονταν πιο άνετα με τις ηλεκτρονικές Υπηρεσίες ήταν αυτοί που έκλεισαν τα ραντεβού τους, υπογραμμίζοντας την ανάγκη βελτίωσης των ψηφιακών ικανοτήτων τους.

Ακόμη και μετά τον Covid-19, τα θέματα που σχετίζονται με τις υπηρεσίες υγείας εξακολουθούν να υπάρχουν. Το Γενικό Σύστημα Υγείας Κύπρου (ΓΕΣ) ενημερώθηκε το 2019 επιτρέποντας σε όλους την υγειονομική περίθαλψη χωρίς κανέναν περιορισμό. Ωστόσο, τα άτομα τρίτης ηλικίας ήταν και πάλι αυτά που αντιμετώπισαν προβλήματα, καθώς έπρεπε, όπως κάθε άλλο άτομο, να εγγραφούν στην πλατφόρμα GHS που επιτρέπει στους χρήστες να ελέγχουν τα ραντεβού τους, τις συνταγές τους κ.λπ. Πολλοί ήταν αυτοί που δεν είχαν email , δεν ήξεραν πώς να εγγραφούν και να χρησιμοποιήσουν την πλατφόρμα, απαιτώντας για άλλη μια φορά τη βοήθεια των παιδιών ή των συγγενών τους.

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Αυτά είναι μερικά μόνο παραδείγματα που τόνισαν την ανάγκη προγραμμάτων ή σεμιναρίων για άτομα τρίτης ηλικίας προκειμένου να αποφευχθεί ο αποκλεισμός τους από τις βασικές εγκαταστάσεις. Στην πραγματικότητα, πολλά προγράμματα και σεμινάρια στο νησί επικεντρώνονται στη βελτίωση των ψηφιακών δεξιοτήτων τους, ακόμα κι αν η τρέχουσα κατάσταση που σχετίζεται με τη δια βίου μάθηση δεν είναι η καλύτερη στην Κύπρο (λιγότερο από το 5% ατόμων τρίτης ηλικίας είχε λάβει μέρος σε επίσημες και μη επίσημη εκπαίδευση και κατάρτιση κατά τις τέσσερις εβδομάδες που προηγούνται της έρευνας που διεξήχθη από τη Eurostat το 2019).

Διαθέσιμα εκπαιδευτικά προγράμματα, εργαλεία και πόροι

Παρακάτω παρουσιάζεται ένας κατάλογος εκπαιδευτικών προγραμμάτων, εργαλείων και πόρων που διατίθενται στην Κύπρο:

- Το Εγχειρίδιο ICT4 the Elderly είναι μια εργαλειοθήκη που βοηθά τους εκπαιδευτές που εργάζονται σε ψηφιακές δεξιότητες για άτομα τρίτης ηλικίας. Πιο συγκεκριμένα, είναι μια ευρωπαϊκή πρωτοβουλία που επιδιώκει να κάνει τα άτομα μεταξύ 55 και 75 ετών πιο ικανά ψηφιακά και να γνωρίζουν μερικές από τις πολλές ευκαιρίες που έχει να προσφέρει το Διαδίκτυο μέσω ενός διαδικτυακού εκπαιδευτικού περιβάλλοντος με μονοπάτια για την αναβάθμιση των ψηφιακών δεξιοτήτων. Είναι δωρεάν και περιλαμβάνει περιεχόμενο όπως σενάρια, εκπαιδευτικούς πόρους κ.λπ.
- Το Κέντρο Παραγωγικότητας (ΚΕΠΑ) του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης πραγματοποίησε προγράμματα για άτομα 55 ετών και άνω με χρήση διάρκειας 30 ωρών, κάλυψαν μεταξύ άλλων, Εισαγωγή στη χρήση έξυπνων τηλεφώνων και tablet, περιήγηση στο Web, E-mail, Ηλεκτρονική Τραπεζική (e-Banking), πληρωμές λογαριασμού JCC Smart (τηλέφωνα, φόροι, παροχή νερού, ανανέωση άδειας εγγραφής, άδεια κυνηγιού κ.λπ.), Άλλο Διαδίκτυο Αιτήσεις, Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση (GHS, σύστημα πληρωμών εισφορών Υπηρεσιών Κοινωνικής Ασφάλισης, Taxisnet και υποβολή Φορολογικού Εντύπου), Φορολογικό Έντυπο Κοινωνικού Δικτύου Τα μαθήματα εξακολουθούν να είναι διαθέσιμα σε όλο το νησί και ένα πρόγραμμα είναι διαθέσιμο online.

- Το «Πρόγραμμα Σπουδών για τη Διδασκαλία Βασικών Ψηφιακών Δεξιοτήτων σε Ενήλικες» είναι μια Ανοιχτή Εκπαιδευτική Πηγή (OER) που διατίθεται για δωρεάν

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

λήψη από τον ιστότοπο του Υπουργείου Παιδείας της Κύπρου. Το πρόγραμμα σπουδών αναπτύχθηκε ως μέρος των κυβερνητικών δράσεων για την εκπαίδευση ενηλίκων για την περίοδο 2014 έως 2020, με στόχο την προώθηση βασικών ψηφιακών δεξιοτήτων σε ενήλικες. Το πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει ενότητες όπως Βασικές Γνώσεις για ΤΠΕ, email, Windows Office κ.λπ.

Αναφορές

Ageing Europe - statistics on social life and opinions (2020) EuroStat. Available at: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Ageing_Europe_-_statistics_on_social_life_and_opinions (Accessed: 13 June 2023).

ICT4 elderly handbook (2022) CYPRUS DIGITAL SKILLS AND JOBS COALITION. Available at: https://staging.digitalcoalition.gov.cy/ds-resource/ict4-elderly-handbook/ (Accessed: 13 June 2023).

Misheva, G.V. (2022) *Curriculum for teaching basic digital skills to adults - Cyprus, Digital Skills and Jobs Platform*. Available at: https://digital-skills-jobs.europa.eu/en/inspiration/good-practices/curriculum-teaching-basic-digital-skills-adults-cyprus (Accessed: 13 June 2023).

Tsetoura, A. (2022) *Technological inequality and social exclusion of older people during the COVID-19 pandemic, Berghahn Journals*. Available at: https://www.berghahnjournals.com/view/journals/ijsq/12/2/ijsq120205.xml (Accessed: 13 June 2023).

UNECE Policy Brief on Ageing No. 27 (2022) UNECE. Available at: https://unece.org/sites/default/files/2021-07/PB26-ECE-WG.1-38_0.pdf (Accessed: 13 June 2023).

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.